

[Svend Erik Hovmand]

begrænsninger i de offentlige budgetter, så er der mange andre investeringsformål, der vil kunne give langt flere varige arbejdspladser og en betydelig forbedring af betalingsbalancееffekten i forhold til det, der her lægges op til. Anvender man f. eks. beløb af denne størrelsesorden til strategiske erhvervsfremme-foranstaltninger og skattelettelser, således som vi har foreslået det, ville virkningen være betydelig mere positiv, både når det drejer sig om beskæftigelse og om betalingsbalance.

Lad mig som et apropos til de helt aktuelle forhandlinger – hvis der i øvrigt foregår sådanne – om landbrugets situation understrege, at for hver gang vi skaber én ny arbejdsplads i dansk landbrug, sikrer vi yderligere to menneskers beskæftigelse i byerhvervenes følgevirkninger. Der er næppe noget andet område, hvor det øvrige samfund ville kunne få større udbytte i form af varig merbeskæftigelse og valutaindtjening end netop ved at investere i dansk landbrug.

Det er i det hele taget vigtigt, som også hr. Camre nævnte det, at understrege sammenhængen og behovet for investering i det private erhvervsliv som forudsætning for en bedre samfundsøkonomisk udvikling. I dag er investeringsniveauet lavere, end fornyelsen af produktionsapparatet kræver det i mange erhverv, og det er faktisk gået helt i stå inden for specielt dansk landbrug. Lad mig i den forbindelse føje til, at regeringen ved at udvise mindre foretagsomhed med hensyn til at udstede nye udgiftkrævende cirkulærer og bekendtgørelser kunne yde et væsentligt bidrag til at fremme de sunde investeringer. Jeg skal blot pege på den debat, vi havde i sidste uge om arbejdsmiljø, hvor det stod helt klart, at mange nye foranstaltninger har kostet og vil koste adskillige arbejdspladser både i den private og i den offentlige sektor som følge af de milliardinvesteringer, de medfører.

Må jeg pege på den halvdel af den offentlige sektor, der tegnes af amter og kommuner. Her har vi oplevet et markant fald i de offentlige anlægsinvesteringer på omkring 40 pct. inden for de sidste 3 år. Der vil i 1982 være 5 mia kr. mindre til rådighed for amtslige og kommunale anlægsopgaver, end der var for bare 3 år siden, hvilket entreprenørbranchen i høj grad har kunnet mærke. Årsagen hertil er bl. a., at regeringen kommer med 1.000 nye cirkulærer og bekendtgørelser

om året, nye udgiftkrævende opgaver, hovedsagelig på driftssiden for amter og kommuner, uden at man luger ud i nogen af de opgaver, man havde i forvejen. Derfor vil man i stigende omfang opleve, at kommuner og amter undlader eller udskyder sunde anlægsopgaver for at få råd til uproduktive beskæftigelsesprojekter, arbejdsmiljøforanstaltninger og andre mere eller mindre meningsløse opgaver.

Diskussionen om en videre udbygning af naturgasnettet, således som der lægges op til det, skal ses i lyset af de seneste beregninger over økonomien i projektet; jeg skal her blot henvise til D.O.N.G.s egne beregninger og forventninger om milliardunderskud. Jeg skal derfor ikke skjule, at venstres klare forbehold over for fortsatte investeringer i det, vi kunne kalde fase 2, ikke er blevet afsvækket af de seneste oplysninger, snarere tværtimod. Specielt med hensyn til de ønskede merbevillinger til statsligt engagement i efterforskningsaktiviteterne i Nordsøen har venstre taget klar afstand. Jeg vil gerne endnu en gang understrege denne indstilling med henvisning til, at vi føler os overbeviste om, at de private selskaber har langt større ekspertise i løsningen af de nødvendige opgaver på dette område.

Lad mig slutte med endnu en gang at understrege de samfundsøkonomiske sammenhænge i det, vi diskuterer. Vi står med et erhvervsliv, hvis konkurrenceevne er væsentligt forringet i forhold til situationen i 1978 og siden sidste efterår har været yderligere svækket af en lønudvikling, som nu igen løber hurtigere i Danmark end i de lande, vi konkurrerer med. Vi står med en stigende udenlandsk gældsætning, der nu svarer til 1/3 af familien Danmarks årsproduktion, og vi står i en situation, hvor statens indenlandske underskud er steget katastrofalt. Så sent som i sidste uge fremhævede den svenske nationalbank Danmark som et skræmmeksempel på, hvor svært det er at føre en fornuftig rentepolitik over for private investeringer, når man lader statsunderskuddet løbe løbsk. Og endelig står vi i en situation, hvor alle samfundsgrupper føler sig hårdt presset af det stigende offentlige udgiftstryk i deres dagligdag.

Efter venstres opfattelse er det ikke lige netop i en sådan situation, der er brug for at lægge nye store investeringsudgifter frem,